

Aegir Havbruk As
Att:
Solborgveien 18
4021 Stavanger

Vedtak i klagesak – Aegir Havbruk AS – lokalitet 23676 Ydstesteinen

Klagesaksenheten i Fiskeridirektoratet viser til klage datert 17. oktober 2025 fra Aegir Havbruk AS (heretter også kalt «Aegir» eller «Klager»). Klagen er rettet mot Agder fylkeskommune sitt vedtak datert 28. august 2025. Fylkeskommunens vedtak gjelder avvisning av søknad om havbeite av hummer på lokalitet Ydstesteinen i nye 10 år.

Innstilling til klagesaksbehandling ble oversendt Klagesaksenheten i Fiskeridirektoratet 10. desember 2025.

1. Sakens bakgrunn

Aegir søkte 29.07.2024 om å få fortsette med havbeite av hummer på lokalitet 23676 Ydstesteinen i Farsund kommune i nye 10 år, tillatelsesnummer VA-FS-0801. I tillegg til tillatelse til havbeite, har selskapet drevet yngelklekkeri på en lokalitet i Farsund (23615 Farøy).

Aegir ble etablert i 2001 og har forretningsadresse Stavanger, og har drevet havbeite-tillatelsen ved Ydstesteinen sørøst av Farsund siden 2005. Tillatelsen har vært gitt tidsbegrenset for 10 år av gangen, og tillatelsen løp ut 1. februar 2025. Klager har nå søkt om å få sin tredje 10-års tillatelse, og fått avslag fra fylkeskommunen. Avslaget er påklaget og skal nå behandles av klageinstansen, Fiskeridirektoratets Klagesaksenhet.

I sin søknad om ny 10-års tillatelse peker Aegir på mål om økt overlevelse frem til gjenfangst som et overordnet hovedmål. Aegir har utviklet et patentert system for utsetting av hummer-yngel. Videre har Aegir igangsatt et arbeid i samarbeid med Fiskeridepartementet om hvordan havbeitenæringen kan utvides. Målet er å drive havbeite i større skala, der virksomheten er integrert med annen virksomhet. Hensynet til fritidsfiske er også ivaretatt.

I den omsøkte neste 10-års perioden for havbeitetillatelsen vil Aegir utvikle og ta i bruk ny teknologi for å produsere og sette ut hardfør yngel, grønt og bærekraftig. Aegir vil bidra til økt

forståelse for dynamikken i hummerbestanden ved å utarbeide et konsept der man tilbyr en bærekraftig, økonomisk og nøkkelferdig havbeite til kystsamfunnet.

Planen er å produsere utsettingsklar yngel med en justert egen tillatelse (VA-FS-317), i samarbeid med Flekkefjord videregående skole eller med yngel fra ny sjøbasert teknologi som Aegir er i ferd med å utvikle.

1.1 Forholdet til kommunens arealplan

Søknaden er i tråd med gjeldende arealplan for Farsund kommune fra 2015. Området er satt av til akvakultur.

1.2 Offentlig ettersyn og kommunal behandling

Søknaden har vært lagt ut til offentlig ettersyn, hvor det ikke kom inn noen merknader.

Kommunestyret i Farsund har behandlet søknaden, som fattet slikt vedtak:

- 1) Konesjonen for havbeite med hummer ved Ydstesteinen ønskes ikke fornyet.
- 2) Kommunen igangsetter en lokal prosess med sikte på å opprette fredningsområde for hummer på Akvakulturområde A3 uten tidsbegrensning og med virkning fra 01. oktober 2025.

Akvakulturområde A3 i vedtaks punkt 2. ovenfor er det samme området som det søkes om fornyelse av konsesjon på. Farsund kommune vil gjennomføre en lokal fredningsprosess for det tilfelle at det ikke vil bli innvilget fornyelse av konsesjonen. Vedtaket anses som kommunens uttalelse i saken.

Fiskeridirektoratet har også uttalt at en fredning av området trolig vil styrke hummerbestanden mer enn fortsatt havbeite.

2. Klagen

Klagen fra Aegir inneholder følgende hovedmomenter:

- Vedtaket bygger på en feil tolkning av havbeiteforskriften, når det gjelder prosedyre for tildeling.
- Klager har hatt en berettiget forventning om tillatelse til ny 10-års periode for havbeite.
- Begrunnelsen er i realiteten behovet for å frigjøre området til fredning.
-

Det vises ellers til klagen i sin helhet.

3. Klagesaksenheten sin vurdering

3.1 Om klagebehandlingen

Fiskeridirektoratets klagesaksenhet har som klageinstans myndighet til å prøve alle sider av saken, og kan under denne prøvingen ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven § 34.

3.2 Klagefrist og rettslig klageinteresse

Enkeltvedtak kan påklages av parter og andre med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd.

Klagerne har rettslig klageinteresse som part i saken, jf. forvaltningsloven § 28.

Klagen vurderes som rettidig fremsatt sett i lys av den utvidede klagefristen Aegir fikk av fylkeskommunen, jf. forvaltningsloven § 29.

3.3 Generelt

Klagesaksenheten i Fiskeridirektoratet er styrt av vårt samfunnsoppdrag - som er å tilrettelegge for fiskeri og akvakultur, og samtidig påse at dette skjer uten at det medfører vesentlige negative konsekvenser for marine ressurser og miljø. Målet er en bærekraftig høsting av naturens ressurser, også ut fra et miljøperspektiv.

Det følger av samfunnsoppdraget at vi skal fremme både fiskeri- og akvakulturnæringene. Innenfor havbruk skal de ulike aktørers behov veies opp mot samfunnets interesse, herunder miljørisikoen ved tiltaket. Det kan være en krevende oppgave å vekte de ulike interesser og hensyn opp mot hverandre. Dette er en del av forvaltningens skjønnsutøvelse og regel- anvendelse (subsumsjon).

Utgangspunktet er at det er opp til fylkeskommunen sitt skjønn å avgjøre om tillatelse til klarering av lokalitet, og hvilket omfang en slik tillatelse eventuelt skal ha jf. «kan» i havbeiteforskriften § 7.

Forvaltningsloven § 25 gir nærmere bestemmelser om begrunnelsen for et vedtak. Den sier at det skal redegjøres for de faktiske forhold avgjørelsen bygger på. Det skal videre redegjøres for de hovedhensyn som har vært avgjørende. Men det kreves ikke at det skal redegjøres for selve avveiningen.

Ikke alle feil i saksbehandlingen fører til ugyldighet. Feil som vanskelig kan tenkes å ha hatt innflytelse på resultatet, ser vi bort fra jf. forvaltningsloven § 41.

Klagesaksenheten har full overprøvingskompetanse, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd. Full overprøvingskompetanse innebærer at klageinstansen kan overprøve alle rettslige og faktiske forhold som knytter seg til avgjørelsen – både utøving av forvaltningsskjønn, rettsanvendelse, bevisvurdering og saksbehandlingen.

Dette innebærer at vi også står fritt til å ta hensyn til nye omstendigheter, også forhold som har endret seg etter førsteinstansvedtaket. Nye forskningsresultat som Klagesaksenheten er gjort kjent med og som kan påvirke innholdet i vedtaket, skal tas med i vurderingen.

Klageinstansen skal også legge til grunn nye regler som er tredd i kraft etter underinstansens vedtak, med de begrensinger som følger av tilbakevirkningsforbudet i Grunnloven § 97.

Som statlig klageinstans skal Klagesaksenheten legge stor vekt på hensynet til det fylkeskommunale og kommunale selvstyret ved prøvingen av det frie skjønn i fylkeskommunens vedtak, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd, 3. pkt. Dette innebærer at vi viser en viss tilbakeholdenhet ved overprøvingen av innholdet i forvaltningsskjønnet. Bestemmelsen kom inn ved lovendring 10.01.97 (nr.7), og var en kodifisering av gjeldende rett. Etter bestemmelsen har klageorganet ikke bare en rett, men også en plikt til å legge vekt på underinstansens vurdering, der denne har særlig lokalkunnskap eller er en særlig lokalpolitisk eller sakkyndig forankring. Hvor stor vekt som skal legges på hensynet til det kommunale selvstyret, vil variere «*alt etter i kor sterk grad omsynet til det kommunale selvstyret gjer seg gjeldande*», jf. Prop. 64 L (2016–2017) s. 41.

Det skal også nevnes at bestemmelsen kun gjelder (den frie) skjønnsutøvingen (forvaltningsskjønnet), det vil si kommunens valg blant ulike lovlige alternativer ved utformingen av vedtaket som er påklaget. Klageinstansen står fritt når det gjelder overprøving av rettsanvendelsen, også der rettsanvendelsen er vurderingspreget. Tilsvarende gjelder for hvilket faktum som skal legges til grunn for rettsanvendelsen eller skjønnsutøvelsen.

3.4 Prosedyre for tildeling

Havbeiteforskriften (forskrift 28. august 2023 nr. 1110 om tildeling og drift ved havbeiteverksemd) § 11 legger til grunn at:

«Løyve til havbeite skal gjevast for ein fastsett periode på 10 år. Løyvet kan gjevast for eit kortare tidsrom dersom det ligg føre særskilte grunnar. Søknad om forlenging av løyve må sendast seinast 6 månader før løyvet går ut.»

Agder fylkeskommune oppfatter havbeiteforskriften § 11 slik at en tillatelse til havbeite er en midlertidig tillatelse som kan innvilges med en maksimal varighet på 10 år og at en søknad om forlengelse skal behandles helt på nytt. Aegir mener det er tale om en søknad om forlenging, og at det innebærer at en forenklet behandling er riktig prosedyre. Spørsmålet er derfor hvordan en skal forstå havbeiteforskriften § 11 sine krav til søknad og prosedyre for tildeling.

I § 11 benyttes uttrykket «*forlenging av løyve*». Dette oppfattes som en tidsforlengning av det eksisterende løyvet, og ikke som en søknad om et helt nytt løyve.

Fiskeridirektoratets merknader til forskriften (finnes på Fiskeridirektoratets hjemmeside) uttaler at:

«Løyve til havbeite vert gjeve for eit nærare fastsett tidsrom. Som før nemnt er næringa i ein startfase og det vil difor være tenleg å evaluere det enkelte løyvet etter ei tid. [...] Tidsrommet må vere langt nok til at verksemda kan gjennomføre ein

produksjonssyklus og gjenfange utsette organismer på ein lønsam måte, samstundes som avgrensinga også må ta omsyn til alternative brukarinteresser, miljø mv. Det er teke med ei tilvising om at det må søkjast om eventuell forlenging seinast 6 månader før løyvet går ut. Dette er gjort for å sikre at forvaltninga skal ha rimeleg tid til å handsame ein ny søknad om forlenging før det gamle løyvet fell bort. Løyveinnehavar kan òg sende søknad før dette og såleis forvise seg om at løyvet blir forlenga før nye havbeitedyr vert sett ut.» (min understreking)

I Fiskeri- og kystdepartementets høringsnotat i forbindelse med endringer i havbeiteforskriften side 7 uttales det at:

«Hittil har konsesjonene blitt gitt med en varighet fra 5 til 10 år. Fiskeri- og kystdepartementet foreslår at dette videreføres, men at 10 år er normen. 5 år vil antakeligvis innebære at innehaveren av tillatelsen kan høste i ett eller to år (pga lav vekstrate hos havbeitedyrene), noe som etter vårt syn er for kort tid til å kunne forsvare den økonomiske investeringen som er nødvendig for å drive havbeite. 10 år gir da etter vårt syn et bedre økonomisk grunnlag. Det kan for øvrig søkes om forlengelse, og det vil være naturlig å innvilge søknaden dersom driften har skjedd i samsvar med tillatelsen og det ikke er andre vesentlige forhold som taler mot en forlengelse.»¹ (min understreking)

Dette støtter oppunder Klagers anførsel om at søknaden er en «*søknad om forlenging*».

Klagesaksenheten i Fiskeridirektoratet synes ikke det avgjørende er om man velger å kalle en søknad om å få tillatelse til nye 10 år med havbeite for «*en søknad om forlenging*» eller «*en ny søknad*». Det avgjørende er hvordan en søknad, som i praksis vil oppfattes som «*en søknad om forlenging*», skal behandles.

Sektormyndighetene vurderer søknad om havbeite på ny lokalitet i et 10-års perspektiv jf. havbeiteforskriften § 7 sett i lys av § 11. Også innbyggerne ellers vurderer søknaden i et 10-års perspektiv når saken er på høring. Det er på bakgrunn av dette perspektivet sektormyndighetene gir tilsagn eller fraråder innvilgelse av søknad, og innbyggerne kommer med merknader eller innsigelser til søknaden. Det er derfor naturlig at sektormyndighetene og innbyggerne har mulighet til å vurdere saken og komme med innspill når det på ny søkes om havbeitetillatelse. Det kan ha skjedd endringer i forhold på stedet eller at man av andre grunner har endret kunnskapsbildet. Det kan også være andre interesser eller nye behov, som tilsier en fornyet behandling.

At søknaden vurderes på nytt, er derfor bedre egnet til å sikre sektormyndighetenes og innbyggernes interesser. Dersom søknaden skulle være behandlet gjennom en forenklet behandling uten høring og offentlig ettersyn, kan det undergrave lokaldemokratiet og bidra til at fylkeskommunen, som tildelingsmyndighet, får mer makt enn det som er tiltenkt i havbeiteforskriften.

Havbeiteforskriften har heller ikke angitt hvordan en søknad om ny 10-års tillatelse skal behandles. En slik taushet i regelverket tolkes dit hen at det er samme søknadsprosess som gjelder ved søknad om fornyet tillatelse, som det er for søknader om tillatelse på en helt ny lokalitet. Klagesaksenheten er kommet til at søknaden om ny 10-års tillatelse skal behandles

¹ [Forslag til endring av havbeiteforskriften - regjeringen.no.](#)

som en helt ny søknad. Det innebærer blant annet at søknaden må oppfylle de krav som følger av havbeiteforskriften § 6. Dette innebærer at søknaden skal legges ut på offentlig høring i kommunen og at sektormyndighetene på nytt skal gi de nødvendige tillatelser jf. § 7.

Det kan for sektormyndighetene, dersom det ikke har skjedd endringer i saken, være naturlig å henvise til tidligere tillatelse fra dem. Dette sikrer en effektiv forvaltning. I den grad dette gjøres kan det fremstå som at saksbehandlingen er noe forenklet, ved at vurderingene skjer raskere og bygger på tidligere vurdering og etterfølgende erfaring med tidligere innvilget konsesjon.

Klager anfører at det i andre havbeitesaker fra Rogaland er benyttet en forenklet prosedyre, og at en full søknadsbehandling utgjør usaklig forskjellsbehandling. Vi nøyer oss her med å vise til Fiskeridirektoratets epost til Aegir den 22.11.2024, der det kommer frem at:

«Dersom Rogaland fylkeskommune tidligere har gitt forlengelse uten å følge kravene i havbeiteforskriften kapittel 2 kan ikke dette brukes som argument for å fortsette en praksis som er i strid med regelverket.».

En lignende uttalelse er også inntatt i Fiskeridirektoratet sitt brev til klager den 07.04.2025.

Klager anfører at manglende varsling av endringen i prosedyren i søknadsbehandling kan føre til at vedtaket er ugyldig. Klagesaksenheten er enig med fylkeskommunen i at en ikke behøver å varsle klager om prosedyren, i og med at prosedyren i havbruksforskriften er fulgt.

Klager anfører at de hadde en berettiget forventning om å få ny tillatelse. En havbruks-tillatelse varer kun i en begrenset tidsperiode på 10 år. At Aegir drifter lokaliteten i tråd med tillatelsen de fikk i 2014 innebærer ikke at man automatisk får en tillatelse til nye 10 år med drift. Å sette ut yngel, som man ikke rekker å sanke inn igjen i løpet av 10-års tillatelsen - i tråd med krav til minstemål, er en påregnelig og forventet kostnad, som ligger hos innehaver. Det er likevel en viss terskel for ikke å gi ny tillatelse, der man allerede har hatt lik tillatelse. Dette underbygger forventningene hos Aegir til å få en ny tillatelse. Denne forventningen er likevel ikke til hinder for at fylkeskommunen skal ta en ny helhetsvurdering av om tillatelse skal gis, og i den forbindelse finne gode grunner til at videre tillatelse ikke skal gis.

3.5 Vilkår for å tildele havbeitetillatelse

For å få tillatelse må vilkårene i havbeiteforskriften § 7 være oppfylt. Av bestemmelsen kommer frem at:

«Havbeiteløyve kan berre gjevast dersom

- a. Det er miljømessig forsvarleg*
- b. Det er gjort ei veging av arealinteresser, med særleg vekt på*
 - 1. søkars behov for areal til planlagt akvakulturverksemd,*
 - 2. alternativ bruk av området til annan verksemd,*
 - 3. annan bruk av området til annan akvakultur,*
 - 4. verneinteresser som ikkje er omfatta av bokstav d, her medrekna vedtak om vern etter lov 29. mai 1981 nr. 38 om viltet;*
- c. det er gjeve dei løyve som vert kravd etter*
 - 1. lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv.,*

2. lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall,
 3. lov 21. juni 2019 nr. 70 om havner og farvann, og
 4. lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann, og
- d. det ikkje er i strid med
1. vedtekne arealplanar etter plan- og bygningsloven 27. juni 2008 nr. 71,
 2. vedtekne vernetiltak etter lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold, eller
 3. vedtekne vernetiltak etter lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner.»

Til bokstav a) om miljømessig forsvarlig skriver Havforskningsinstituttet at de:

«Viser til henvendelsen fra 16.12.2024 hvor det er bedt om råd som gjelder omsøkt fornyelse av eksisterende tillatelse på lokaliteten Ydstesteinen i Farsund kommune, tildelt av Fiskeridirektoratet Region Sør i januar 2005. Videre til vårt svar hvor det anmodes om fremskaffelse av dokumentasjon som kan beskrive miljøtilstand på bunn fra prøvestasjoner gitt i søknad som grunnlag for tildeling i 2005, eventuelt annen informasjon som kan gi grunnlag for vurderingen.

I tildelingsbrevet fra Fiskeridirektoratet var Havforskningsinstituttets vurdering av miljømessig forsvarlighet vedlagt, og tildelingen satt noen vilkår om miljødokumentasjon for å kunne beskrive eventuelle endringer over tid.

I brev av 26 mars 2025 har søker Aegir Havbruk AS redegjort for aktivitet, driftsmessige forhold og egne vurderinger av miljøtilstand for lokaliteten. Det henvises til miljøundersøkelsen utført i 2005 ved tildeling av tillatelsen, og egen beskrivelse av lokalitetens område, aktivitetsnivå, samt vurderinger av miljøkonsekvens og risiko tilknyttet havbeite gjennom de påfølgende 20 år. På dette grunnlaget vurderer Havforskningsinstituttet det sannsynlig at en ikke ser endringer i miljøtilstand over tid, og at det er miljømessig forsvarlig med forlengelse av tillatelsen. Som det kommer frem i brevet er søker forberedt på eventuelle krav om ytterligere prøvetaking om behov for dette oppstår. De anmoder om at dette gjennomføres i forbindelse med hovedaktivitet i juni-august». (vår understreking).

Klagesaksenheten legger Havforskningsinstituttets vurdering til grunn og er kommet til at tillatelse til havbeite er miljømessig forsvarlig. Bokstav a) ansees å være oppfylt.

Bokstav c) og d) er også oppfylt i saken.

Det problematiske i saken er bokstav b) knyttet til avveiningen mellom havbrukstillatelse og verneinteresser.

Selv om saken skal behandles som en ny søknad vil det i fylkeskommunens helhetsvurdering være relevant å legge vekt på at lokaliteten allerede har vært i drift av Aegir i 20 år.

Dette synspunktet har støtte i departementets forståelse av bestemmelsen i høringsnotatet, der det kommer frem at:

«det vil være naturlig å innvilge søknaden dersom driften har skjedd i samsvar med tillatelsen og det ikke er andre vesentlige forhold som taler mot en forlengelse.»

Vurderingen av om det skal gis tillatelse eller avslag etter havbeiteforskriften § 7 vil derfor være noe annerledes enn om det var søknad på en ny lokalitet. Dette innebærer at søknaden om forlenging som utgangspunkt skal innvilges, med mindre:

- driften har ikke vært i samsvar med tillatelsen, eller
- det foreligger «andre vesentlige forhold» som tilsier avslag.

Klagesaksenheten har ikke fått opplysninger som indikerer at driften ikke har vært i samsvar med tillatelsen. Vi legger derfor til grunn at driften har vært i tråd med tillatelsen. Avgjørende for denne saken er om fylkeskommunens vektlegging av verneinteresser jf. § 7 bokstav b nr. 4 oppfyller kriteriet «*andre vesentlige forhold*» som tilsier at søknaden avslås.

Uttrykket «*vesentlige forhold*» tilsier at ikke alle nye omstendigheter kan gi grunnlag for et avslag. Begrunnelsen for å avslå søknaden er kommunens vedtak om å iverksette planlegging av å bruke lokasjonen til opprettelse av et verneområde for hummer.

Opplysningene i saken tilsier at planen om opprettelse av et verneområde fortsatt befinner seg på planleggingsstadiet. Å opprette verneområder kan ta lang tid. Dersom det er sannsynlig at kommunen ønsker å opprette et verneområde i løpet av den 10-års perioden søknaden gjelder, kunne de lagt ned midlertidig forbud mot næringsetablering i området jf. plan- og bygningsloven § 13-1 første ledd. Dette har Farsund kommune valgt ikke å gjøre.

Det tilsier at planene om verneområde er prematurt og i alle fall kun i startfasen. Selvsagt kan vi ikke se bort fra at kommunen ikke er kjent med muligheten de har etter lovverket til å nedlegge midlertidig forbud. Men om man anvender bestemmelsen innebærer det også en aktivitetsplikt om å iverksette planarbeidet med opprettelse av et verneområde.

Dersom kommunen hadde nedlagt et midlertidig forbud ville dette utvilsomt oppfylt vilkåret «andre vesentlige forhold» i havbeiteforskriften § 11.

Fiskeridirektoratet har i sin uttalelse til Aegir sin søknad uttalt at direktoratet, basert på Havforskningsinstituttet sin uttalelse, ikke har grunnlag for å hevde at fornyet tillatelse til havbeite av hummer på lokaliteten Ydstesteinen vil være miljømessig uforsvarlig. Etter 20 år med havbeite ved Ydstesteinen, uttaler Fiskeridirektoratet at de heller ikke har grunnlag for å hevde at søknaden om fornyet tillatelse kommer i konflikt med vesentlige regionale eller nasjonale interesser knyttet til utøving av fiske.

Videre uttaler Fiskeridirektoratet at hummer er rødlistet, og har siden 2021 vært i kategorien «*sårbar*».

I rødlistevurderingen fra 2021 kommer det frem at:

*«Overvåkingen av hummer i Norge tyder på at det stadig er en nasjonal nedadgående trend for *Homarus gammarus* - Hummer - i Norge. Populasjonen er under sterkt fiskeripress. Unntakene er i de 51 verneområdene for hummer, der vi ser lokale økninger».*

Fiskeridirektoratet ønsker at kommuner med hummerbestander vurderer å foreslå fredningsområder, og per i dag er det etablert rundt 60 fredningsområder for hummer langs kysten.

Fiskeridirektoratet uttaler at det innenfor rammen av arbeidet med gjenoppbygging av hummerbestanden er det direktoratet sin vurdering at den igangsatte prosessen med etablering av fredningsområde (og henviser til Farsund kommune sitt vedtak og forslaget som da var ute på høring) i større grad vil bidra til en gjenoppbygging av bestanden, sammenlignet med en fornyet tillatelse til havbeite, jf. søknaden fra Aegir Havbruk AS. Fiskeridirektoratet fraråder på dette grunnlaget å gi fornyet tillatelse til havbeite.

Ved tildeling skal det også legges vekt på samfunnsmessige nytte- og skadevirkninger jf. § 8.

Havbeite ved Ydstesteinen bidrar til kunnskaps- og erfaringsoppbygning om havbeite av hummer, som fremdeles er en næring i startfasen. Det vises her til at Aegir har et samarbeid med Havforskningsinstituttet, som samler inn biologiske referanseprøver og som igjen blir brukt i Havforskningsinstituttets forskningsarbeid. Å få utprøvd nye former for drift knyttet til havbeite som Aegir viser til, benevnt som «*Havbeite 2.0*», vil bidra til forsknings- og kunnskapsoppbygging.

Aegir sitt samarbeid med Farsund videregående skole skaper også muligheter for læring og kunnskapsdeling. Det vises også til at hele lokalsamfunnet har nytt godt av hummeren som blir produsert ved Ydstesteinen.

Klagesaksenheten har ikke fått opplyst at driften av havbeite på lokaliteten har gitt et negativt fotavtrykk for hummerbestanden og øvrig fiske/havmiljøet i området. Tvert imot er hummertallene Aegir viser til, helt på høyde med hummertallene i områder som er underlagt et vern. Samlet sett er det en rekke fordeler ved Aegir sin havbeitevirksomhet ved Ydstesteinen, som fylkeskommunen ikke har vektlagt i nødvendig grad.

Generelt, dersom kommuner skulle bestemme seg for å opprette et verneområde hvor det befinner seg en lokalitet av havbeite, akvakultur etc. og verneområdet innebærer at driften ved lokaliteten ikke kan holde frem, kan det utløse et erstatningskrav. Erstatning for rådighetsbegrensninger tilkjennes kun i særlig tyngende tilfeller. Se Rt. 1970 s. 67 og Rt. 1998 s. 403.

Klagesaksenheten i Fiskeridirektoratet er kommet til at verneinteressene fylkeskommunen har vektlagt i sin avgjørelse ikke er markante nok. Planen er prematur og det tydeligste beviset på dette er kommunens manglende bruk av retten til å legge ned midlertidig forbud mot næringsetablering i området jf. plan- og bygningsloven § 13-1 første ledd. I henhold til kommunens vedtak skulle det vært opprettet «... fredningsområde for hummer på Akvakulturområde A3 uten tidsbegrensning og med virkning fra 01. oktober 2025».

Vi har ingen opplysninger om status for kommunens planarbeid, men området er pr. i dag ikke vernet. Klagen er heller ikke gitt oppsettende virkning og tillatelsen utløp sommeren 2025. Resultatet av fylkeskommunens vedtak er at lokale fiskere og fritidsfiskere har kunne fiske hummer i det aktuelle området under hummerfiske høsten 2025. Dette var ikke intensjonen bak fylkeskommunens avslag på søknaden fra klager.

Klagesaksenheten er kommet til at det ikke foreligger «*andre vesentlige forhold*» som kan gi grunnlag for avslag i denne saken. Det er fullt mulig å gi tillatelse til nye 10 år i dag, for så å eventuelt trekke den tilbake dersom kommunen skulle velge å opprette et verneområde i det aktuelle området.

Klagen har med det ført frem.

4. Vedtak

Klagesaksenheten i Fiskeridirektoratet omgjør Agder fylkeskommune sitt vedtak av 28. august 2025 om avslag på søknad om havbeite på lokalitet Ydstesteinen.

Saken sendes tilbake til Agder fylkeskommune for ny behandling.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Med hilsen

Rune Løvås
avdelingsdirektør

Torkjell Solbø
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift.

Mottakerliste:

Aegir Havbruk As

Solborgveien 18

4021

Stavanger

Kopi til:

Agder Fylkeskommune

Postboks 788 Stoa

4809

Arendal

KOPPI

